

λ -račun

Funkcijski predpis (anonimna funkcija)

$$x \mapsto e$$

$$x \mapsto x^2 + 3x + 7 \quad "x \text{ se slika v } \dots"$$

Imenovana funkcija

Imenovano število

$$f(x) := x^2 + 3x + 7$$

$$a := 3 + \sqrt{5}$$

$$f := (x \mapsto x^2 + 3x + 7)$$

Uporaba ali aplikacija:

$\rightarrow$ argument

$$f(3)$$

$$(x \mapsto x^2 + 3x + 7)(3) = 3^2 + 3 \cdot 3 + 7$$

$$= 25 \quad \text{Pozor: to je že nadaljnje računanje!}$$

zamenjamo (substituiramo) x z izrazom 3

$$(x \mapsto x^2 + 3 \cdot x + 7)(a+6) = (a+6)^2 + 3 \cdot (a+6) + 7$$

Vezane in proste spremenljivke

$$x \mapsto a \cdot x^2 + x + a$$

x je vezan (lokalen)

↑

deklariramo
(uvedemo) x

območje veljavnosti

a je prost

$$a \mapsto a \cdot x^2 + x + a$$

a je vezan
 x je prost

$$x \mapsto a + x$$

"prištej a "

$$a \mapsto a + x$$

"prištej x "

$$x \mapsto a + x^2$$

"kvadriraj in prištej a "

$$\int (x^2 + a \cdot x) dx$$

$$\sum_{i=1}^n i \cdot (i+k)$$

$$\lim_{x \rightarrow a} \frac{x-a}{x+a}$$

$$\exists x \in \mathbb{R}. x^3 = y$$

"obstaja realno število,
katerega kub je enak y "

$$x^3 = y$$

x in y prosta

```

    ⋮
    for (i=0; i < n; i++) {
        s += i;
        print i;
    }

```

Zamenjava ali substitucija

izraz e , spremenljivka x , izraz e'

$e[e'/x]$ v e zamenjaj x z e'

Zapisi:

$e[x \mapsto e']$

$e[x := e']$

- $(x^2 + 3 \cdot x + 7)[3/x]$ je enako $3^2 + 3 \cdot 3 + 7$,
- $f(a + b)[(b + 1)/a]$ je enako $f((b + 1) + b)$,
- $f(a + b)[(x \mapsto x^2)/f]$ je enako $(x \mapsto x^2)(a + b)$.

$$\left(\int_0^1 (x^2 + b) dx \right) [(7+a)/b] = \int_0^1 (x^2 + (7+a)) dx$$

$$\left(\int_0^1 (x^2 + b) dx \right) [(7+x)/b] \stackrel{\text{NARJBE}}{=} \int_0^1 (x^2 + 7 + x) dx$$

$$\left(\frac{1}{3} + b \right) [(7+x)/b]$$

$$\frac{1}{3} + (7+x)$$

$$\frac{1}{3} + 7 + \frac{1}{2}$$

$$7 \frac{5}{6}$$

Pravilno : vezano spremenljivko preimenujemo

$$\left(\int_0^1 (x^2 + b) dx \right) [(7+x)/b] =$$

$$\left(\int_0^1 (z^2 + b) dz \right) [(7+x)/b] =$$

$$\int_0^1 (z^2 + (7+x)) dz$$

Gnezdeni funkcijski predpisi

$$x \mapsto (y \mapsto x \cdot x + y)$$

x se slika v funkcijski predpis "y se slika v $x \cdot x + y$ "

$$(x \mapsto (y \mapsto x \cdot x + y)) (42) =$$
$$y \mapsto 42 \cdot 42 + y$$

Dvojna aplikacija

$$\cdot (x \mapsto (y \mapsto x \cdot x + y)) (42) (1)$$
$$(y \mapsto 42 \cdot 42 + y) (1)$$
$$42 \cdot 42 + 1$$

$$(f \mapsto f(f(3))) (n \mapsto n \cdot n + 1)$$

$$(n \mapsto n \cdot n + 1) ((n \mapsto n \cdot n + 1) (3)) =$$

$$(n \mapsto n \cdot n + 1) (3 \cdot 3 + 1) = (3 \cdot 3 + 1) \cdot (3 \cdot 3 + 1) + 1$$

$f(x)$ $\sin \alpha$ Ax f^7

$$\sin^2 \alpha = (\sin \alpha)^2$$

Zapis v λ -računu:

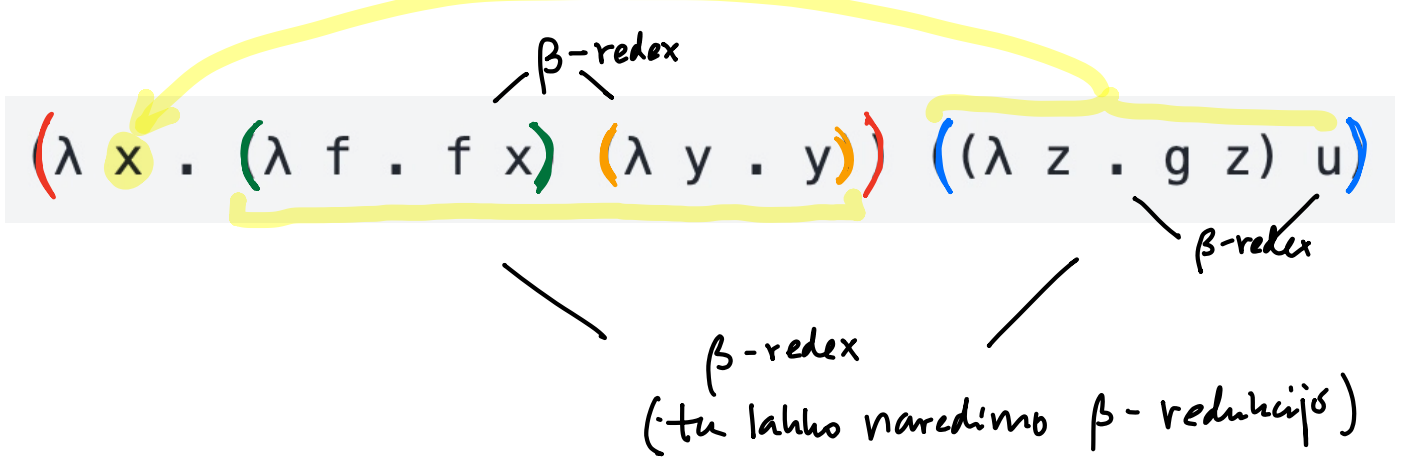
 $\lambda x \cdot e_1 e_2 e_3$

- $((\lambda x \cdot e_1) e_2) e_3$
- $(\lambda x \cdot e_1 e_2) e_3$
- $\lambda x \cdot ((e_1 e_2) e_3)$ ✓

 $\lambda x \cdot ((\lambda y \cdot (x y y)) x x)$ $\lambda x \cdot (\lambda y \cdot (\lambda z \cdot (e)))$

Okrajšava: $\lambda x y z \cdot e$

 $x \mapsto (y \mapsto x^2 + 7y)$ $\lambda x \cdot (\lambda y \cdot (x^2 + 7y))$ $\lambda x y \cdot x^2 + 7$

$$(\lambda x. x x) (\lambda x. x x) =$$

$$(\lambda y. y y) (\lambda x. x x) =$$

$$(\lambda x. x x) (\lambda x. x x)$$

$$\lambda x. (\lambda y. y x)$$

Programiramo v λ -računu

Kompozicija: $(g \circ f)(x) := g(f x)$

$$(\text{compose } g \ f) \ x = g(f x)$$

$$\text{compose } g \ f = \lambda x. g(f x)$$

$$\text{compose } g = \lambda f. \lambda x. g(f x)$$

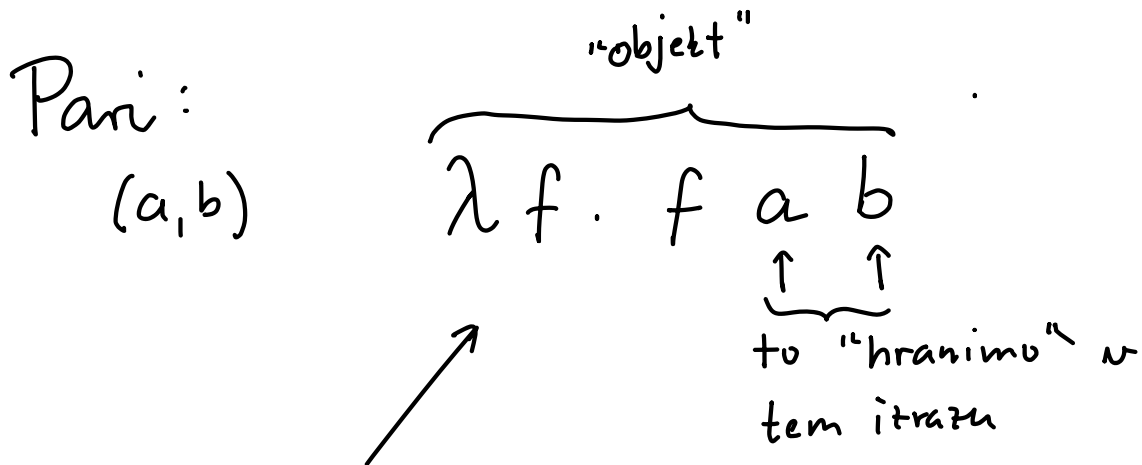
$$\omega_{\text{compose}} = \lambda g. \lambda f. \lambda x. g(f x)$$

$$= \lambda g \ f \ x. g(f x)$$

Const $c =$

$$(\lambda c. \lambda x. c) \ c =$$

$$(\lambda \dot{z}nj. \lambda x. \dot{z}nj) C = \lambda x. C$$

$$\text{first } p = p (\lambda x y. x)$$

Naslednik:

n število

$$n f x = \underbrace{f (f (\dots f x))}_n$$

$$\begin{aligned} (\text{succ } n) f x &= \underbrace{f (f (f (\dots f x)))}_{n+1} \\ &= f (\underbrace{f \dots f x}_n) \\ &= f (n f x) \end{aligned}$$

$$\text{succ} = \lambda n f x. f (\underline{n f x})$$

↳ n-krat uporabi f na x
n+1 uporabe f

$+ := \lambda n m f x . (n f) ((m f) x)$
 števili $f \dots f$ $(\underbrace{f(f(\dots f x))}_m)$
 n m

$\lambda m n f x . m (n f) x$

m -krat uporabi $\underbrace{f o f o \dots o f}_n$

$\underbrace{f o \dots o f}_n (\underbrace{f \dots f}_n \dots \underbrace{f \dots f}_n x)$
 m

skupaj $m \cdot n$ uporab f